

1 Indledning

De generelle bemærkninger redegør for Esbjerg Kommunes økonomiske situation og giver et indblik i de overordnede økonomiske forudsætninger for det tekniske budgetforslag 2024 og overslagsårene 2025-27.

Læsevejledning

Bemærkningerne indledes med en beskrivelse af budgetprocessen, som den er forløbet indtil nu og oplysninger om tidsplanen frem til budgetvedtagelsen den 9. oktober 2023. Derefter følger en økonomisk status med en beskrivelse af budgetforslagets samlede økonomi. Den økonomiske status indeholder desuden en række noter til budgetforslagets hovedposter. De generelle bemærkninger afsluttes med en beskrivelse af forudsætningerne for budgetforslaget.

2 Budgetprocessen

Lovgrundlag

Økonomiudvalget udarbejder forslag til det kommende årsbudget ledsaget af budgetoverslagsår, jf. Styrelseslovens § 37.

Det økonomiske grundlag

Grundlaget for budgetforslaget er budgetrammerne fra overslagsårene i det vedtagne budget 2023 justeret for lovændringer, byrådsbeslutninger, ændrede skøn for priser, lønninger og indkomster, midtvejsregulering samt konsekvenserne af økonomiaftalen for 2024 mellem KL og Regeringen.

Langsigtede økonomiske målsætninger

Kommunerne skal udarbejde langsigtede økonomiske målsætninger. Byrådet godkendte ifm. budget 2023 den 10. oktober 2022 "Den økonomiske politik". Den indeholder følgende økonomiske målsætninger:

- Overskud på den ordinære drift på 256 mio. kr. i budgetåret 2024 (strukturel balance, ordinær drift). Måltallet for overskuddet skal være 226 mio. kr. i 2025, 2026 og 2027.
- Det lavere måltal for strukturel balance fra 2025 og frem skyldes at der forudsættes en øget indtægt fra jordsalg på 30 mio. kr. årligt.
- Til strategisk arealudvikling (jordkøb) er måltallet 40 mio. kr. – Det forudsættes at der fra 2025 tilsvarende er en indtægt på jordsalg på 40 mio. kr.
- Et anlægsniveau (netto) på 170 mio. kr. i budgetåret og overslagsårene
- Overskud på det skattefinansierede resultat på 56 mio. kr. (strukturel balance inkl. anlæg).
- Ultimo kassebeholdning skal være positiv
- Den gennemsnitlige kassebeholdning over 365 dage skal ligge over 400 mio. kr.

Den politiske proces

Økonomiudvalget skal senest den 15. september udarbejde et forslag til byrådet til årsbudget for det kommende regnskabsår. Forslaget skal ledsages af budgetoverslag for en de følgende 3 år. Økonomiudvalgets forslag til årsbudget og budgetoverslag skal undergives to behandlinger i byrådet med mindst tre ugers mellemrum. Ved anden behandling, som skal foretages senest den 15. oktober, vedtages forslaget til årsbudget og flerårige budgetoverslag af byrådet.

Den politiske tidsplan indeholder følgende skæringsdatoer:

- Økonomiudvalget behandler budgetforslag 2024-27 den 28. august 2023 med henblik på fremsendelse til byrådets 1. behandling
Byrådets 1. behandling af budget 2024-27 er den 4. september 2023
- Byrådets budgetseminar afholdes den 30. august 2023, hvor budgetforslaget drøftes sammen med mulige nye initiativer med henblik på både op- og nedprioriteringer

- De politiske forhandlinger om budgettet foregår i uge 37 fra den 11. til den 15. september 2023
- Fristen for byrådsmedlemmer til at komme med ændringsforslag, hvis man står udenfor forliget, er den 21. september 2023 kl. 8:00
- Byrådets 2. behandling af budget 2024-27 bliver den 9. oktober 2023.

3 Økonomisk status

Budgetforslaget for 2024-27 er baseret på sidste års budget og dets forudsætninger samt en revidering af disse. Budgetforslaget er fremskrevet med KL's pris- og lønskøn. Økonomien er justeret som følge af regnskabsresultatet for 2022, byrådsbeslutninger samt budgetrevisionerne pr. 30/9 i 2022 og pr. 30/4 i 2023, herunder indgår en nulstilling af besparelsepuljer vedrørende 4 dages arbejdsuge under Administration på 3,7 mio. kr. årligt. Derudover indgår konsekvenser af årets økonomiaftale mellem Regeringen og KL i det økonomiske grundlag.

Økonomiaftalen

Økonomiaftalen indeholder bl.a. et løft af servicerammen med 2,4 milliarder kroner, men samtidig indeholder aftalen en besparelse på de kommunale og regionale udgifter til administration fra 2024. Besparelsen skal anvendes til at finansiere en ramme til løn og arbejdsvilkår i den offentlige velfærd. Heraf udgør kommunernes andel 0,7 mia. kr. i 2024 og hertil kommer indregnet besparelse på 0,3 mia. kr. vedrørende jobcentre til finansiering af "Arne-pensionen". Dermed er det reelle løft på 1,4 milliarder kroner. Det svarer til ca. knap 28 mio. kr. i Esbjerg Kommune, og i alt 121 mio. kr. over budgetperioden.

Anlægsrammen er 19,1 mia. kr. Det er et løft på 0,6 mia. kr. i forhold til 2023, hvor rammen var 18,5 mia. kr. I 2023 skulle kommunerne selv finansiere 1,0 mia. kr. af anlægsrammen, og dermed er løftet af anlægsrammen rent finansieringsmæssigt på 1,6 milliarder kroner. Det svarer til knap 32 mio. kr. i Esbjerg Kommune, og i alt 75 mio. kr. over budgetperioden, når der tages højde for at kommunerne har fået øget låneadgang til etablering af botilbudspladser.

Hertil kommer 10 mio. kr. som følge af justeringer i kommunernes indtægter fra nettorenter og finansforskydninger, således at økonomiaftalen samlet set giver beregnede merindtægter på 206 mio. kr. over budgetperioden.

I økonomiaftalen indgår en midtvejsregulering i 2023 på 5 milliarder kroner, som følge af ændrede skøn for overførselsområdet 3,3 mia. kr. samt pris- og lønudvikling 1,7 mia. kr. Overførselsområdet indeholder udgifter til sygedagpenge, kontanthjælp, førtidspension, forsikrede ledige. Samlet set udgør midtvejsregulering knap 100 mio. kr. for kommunen, som forventes at modsvare tilsvarende merudgifter.

Økonomiaftalen giver et engangstilskud på 1,4 mia. kr. til covid-19 udgifter og udgifter til flygtninge fra Ukraine for regnskab 2022, og hertil kommer kompensation for udgifter for fordrevne fra Ukraine i regnskab 2023 med 0,9 mia. kr. Esbjerg Kommune modtager heraf henholdsvis 27 mio. kr. og 16 mio. kr. og disse er reserveret til merudgifter ved regnskab 2023.

De økonomiske rammer for årets budgetlægning påvirkes desuden at en række øvrige forhold. I forhold til forventningerne ved budget 2023 er landets folketal steget forholdsvis mere end folketallet i Esbjerg Kommune, og som i tidligere år falder Esbjerg Kommunes forholdsvis andel af indbyggertallet derfor. Ved budget 2023-26 var der en forventet andel på 1,9512 pct. i 2024, og den udmeldte garanti for 2024 udgør kun 1,9441 pct., uagtet at garantien er lidt større end det forventede i befolkningsprognosen.

Alt andet lige medfører et mindre indbyggertal, at udgifterne pr. indbygger stiger, og at beskatningsgrundlaget pr. indbygger stiger. Det medfører øget udledning af

udgiftsgrundlaget og mindre udligning af beskatningsgrundlaget. Udligning af udgiftsbehovet giver merindtægter med 43 mio. kr., mens udligning af beskatningsgrundlaget koster indtægter, og som kun delvist kompenseres af øget skatteprovenu. Tabet på skatter kan i alt opgøres til ca. 166 mio. kr., inklusive afregning af gevinst på 30 mio. kr. til kommuner der har valgt at selvbudgettere udskrivningsgrundlaget for budget 2022 og 2023.

På skatteområdet oplever kommunen en ugunstig udvikling idet indtægterne fra indkomstskatte ikke stiger så meget i Esbjerg, som stigningen på landsplan. Udviklingen i beskatningsgrundlaget for Esbjerg Kommune kan ikke følge landsudviklingen, hvilket primært kan tilskrives stagnation/tilbagegang i indbyggertallet. Hertil kommer, at de selvbudgetterende kommuner står til en pæn gevinst for indkomstårene 2022 og 2023. I forhold til budget 2023-26 forventes gevinsten at være 1,5 mia. kr. større, og derfor mister Esbjerg Kommune et bloktilskud på 30 mio. kr., hvilket er indregnet i det beregnede tab på 166 mio. kr.

Bloktilskuddet bliver fordelt i forhold til indbyggertallet, og nedgangen heri koster beregningsmæssigt 45 mio. kr. over budgetperiode, hvilket i det væsentligste svarer til merindtægterne fra udligning af udgiftsbehovet. Kommunerne hævede under ét skatterne i 2023, og det koster ca. 17 mio. kr. i mindre bloktilskud som følge af den kollektive sanktion overfor kommunerne. Hertil kommer mindre merudgifter til udligning af flygtninge og indvandrere og særtilskud, således at der netto er beregnet et tab for tilskud og udligning af udgiftsbehov med 30 mio. kr.

Økonomiaftalen giver en gevinst på 206 mio. kr. for hele budgetperioden. De ekstra midler som økonomiaftalen tilfører årets budgetlægning, bliver desværre "spist op" af det beregnede tab på skatterne med 166 mio. kr. samt et tab på tilskud og udligning på 30 mio. kr. Kommunen har derfor kun en mindre gevinst på 10 mio. kr. over 4 år (206 mio. kr. - 166 mio. kr. - 30 mio. kr.)

Tekniske ændringer og byrådsbeslutninger, giver en udgift på 166 mio. kr. over den 4-årige budgetperiode. Regnskab 2022 og budgetrevisioner og tillægsbevillinger giver en udgift på 174 mio. kr. over budgetperioden.

Samlet set indeholder budgetforslaget en forringet likviditet fra budgetaftalen 2023-26 til budget 2024-27 på 330 mio. kr. (10 mio. kr. -166 mio. kr. -174 mio. kr.)

I det nedenstående uddybes de enkelte elementer i budgetforslaget.

*Driftsoverskud
– er markant for lille*

Den strukturelle balance er udtryk for om skatteindtægter og generelle tilskud kan finansiere de skattefinansierede (netto) drifts- og anlægsudgifter. Der skal være et overskud på den strukturelle balance (driftsoverskud) til at understøtte opretholdelse af en positiv kassebeholdning herunder til finansiering af afdrag på tidligere optagne skattefinansierede lån.

Budgetforslagets tal fremgår af tabel 1 på side 7, og den viser, at det strukturelle overskud i hele budgetperioden er under måltallet på 256 mio. kr. i 2024 og tilsvarende under måltallet på 226 mio. kr. i 2025 -27.

mio. kr. i løbende priser	2024	2025	2026	2027
Måltal for driftsoverskud	-256	-226	-226	-226
Driftsoverskud i teknisk budget 2023-26	-202	-197	-152	-95
Driftsunderskud ud fra måltal	54	29	74	131

I den økonomiske politik indgår et måltal om, at der skal være et overskud på det skattefinansierede resultat på 56 mio. kr. (strukturel balance inkl. anlæg). Der er et betragtelig underskud på 150 mio. kr. i 2024, hvilket skyldes at der er budgetteret med et stort jordkøb og anlægsudgifter i 2024. I de tre overslagsår er der ligeledes væsentligt underskud i forhold til målsætningen på de 56 mio. kr. Samlet er der et forbrug på 249 mio. kr. i budgetperioden, og dermed en samlet manko på 473 mio. kr. til måltallet.

mio. kr. i løbende priser	2024	2025	2026	2027
Måltal for resultat inkl. Anlæg	-56	-56	-56	-56
Resultat inkl. anlæg i teknisk budget 2024-27	150	34	13	53
Overskud (minus) / underskud (plus)	206	90	69	109

Stort kasseforbrug

Ultimo kassebeholdning reduceres betragtelig over budgetperioden. I budgetforslaget er der således et kasseforbrug på 720 mio. kr. over den 4-årige budgetperiode. I 2024 er der budgetlagt med, at primo kassebeholdningen vil være 354 mio.kr., og med det budgetlagte forbrug forventes den at udgøre -365 mio. kr. ultimo 2027. Kassebeholdningen går i minus allerede fra 2025, og holder sig dermed ikke inden for den økonomiske målsætning på området. Den mindre kassebeholdning skyldes bevægelser på en række forhold herunder, budgetrevisioner og kursregulering af værdipapirer, tillægsbevillinger til anlægsprojekter samt Økonomaftalen, skatter og udligningen.

Kassebeholdning går i minus

Det strukturelle driftsoverskud er under måltallene og ultimo kassebeholdning 2027 er negativ med et underskud på 365 mio. kr. Det indebærer, at der ikke vil være et råderum i den 4-årige budgetperiode til at igangsætte ny drift. Underskuddet indebærer derimod at byrådet skal vedtage besparelser og/eller effektiviseringer for at sikre kassebeholdningen ultimo 2027 bliver positiv.

Der ligger en finansiell reservation på 20 mio. kr. årligt i det tekniske budget for 2025-27, som byrådet har reserveret til at imødegå et stigende udgiftspres på familieområdet og voksenhandicapområdet.

Gns. kassebeholdning under måltal i 2027

Måltallet om at den gennemsnitlige kassebeholdning over 365 dage skal ligge over 400 mio. kr. holder i budgetåret 2024 og 2025, hvor den gennemsnitlige kassebehold er henholdsvis 643 mio. kr. og 443 mio. kr., men det holder ikke i 2026 og 2027, hvor den gennemsnitlige kassebeholdning forventes at være henholdsvis 288 mio. kr. og 133 mio. kr. Den gennemsnitlige kassebeholdning må ift. indenrigsministeriet ikke komme under nul.

Serviceramme

Esbjerg Kommunes vejledende serviceramme udgør 6.050 mio. kr. i 2024. I budgetforslaget udgør kommunens serviceudgifter 6.005 mio. kr. Udgifterne ligger dermed 45 mio. kr. under den vejledende serviceramme, der er udmeldt fra KL for 2024.

Anlægsramme

I årets Økonomaftale forudsættes brutto anlægsinvesteringer på samlet 19,1 mia. kr. for kommunerne. Det er et løft på 0,6 mia. kr. i forhold til aftalen for 2023. I budgetforslaget for 2024 udgør kommunens bruttoanlæg 442 mio. kr. KL har udmeldt en vejledende ramme for Esbjerg Kommune på 370 mio. kr. for budget 2024. Den vejledende bruttoanlægsramme i 2024 er således overskredet med 72 mio. kr.

Byrådet har i den økonomiske politik fastsat en målsætning om et skattefinansieret anlægsniveau på 170 mio. kr. og et mål om strategisk arealudvikling med jordkøb for 40 mio. kr. Der er tilsvarende budgetteret med at den strategiske arealudvikling giver merindtægter på 40 mio. kr. ved salg af jord. Det samlede skattefinansierede anlægsniveau er herefter 170 mio. kr. årligt. I Budgetforslaget er der indarbejdet skattefinansierede anlægsprojekter for 351 mio. kr. i 2024. I 2025 er der anlægsprojekter for ca. 232 mio. kr., mens der i

2026 er budgetteret med 164 mio. kr. og 148 mio. kr. i 2027, hvor det relativt lave niveau i 2026 og 2027 kan henføres til, at rammerne er anvendt til at finansiere prisstigninger på anlægsprojekter i 2022 og 2023.

I 2027 er der en uprioriteret anlægspulje på 5 mio. kr., der kan disponeres ved de kommende budgetforhandlinger, og hertil kommer, at der fra den 8-årige investeringsoversigt er 60 mio. kr. i såvel 2026 som 2027.

Aftaleoverholdelse

Af hensyn til de offentlige finanser og efterlevelse af budgetloven er der fastsat et loft over kommunernes serviceramme og anlægsramme i 2024. Regeringen og KL er enige om, at det er en central forudsætning for økonomiaftalen, at de aftalte kommunale service- og anlægsrammer i 2024, overholdes i både budgetterne og regnskaberne.

Dermed er 1 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af, at kommunernes budgetterede anlægsudgifter holder sig inden for den aftalte anlægsramme under hensyntagen til det samlede budgetterede niveau for service- og anlægsudgifter. Samtidig er 3 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af kommunernes aftaleoverholdelse i budgetterne for serviceudgifterne i 2024.

Budgetforslaget holder sig inden for den udmeldte serviceramme i 2024, derimod indeholder budgetforslagets i 2024 flere anlægsudgifter end den vejledende anlægsramme for Esbjerg Kommune. Den endelige service- og anlægsramme for den enkelte kommune drøftes på en række kommende borgmestermøder i løbet af august/september måned (KL's faseopdelte budgetlægning).

I forhold til anlægsprojekter og investeringer er der altid fokus på om kommunens anlægsbudget holder sig inden for regeringens udmeldte bruttoanlægsramme. Da det er en central forudsætning, at service- og anlægsrammen holdes i budgetterne og i regnskaberne vil kommunen i løbet af budgetåret 2024 skulle holde fokus på at holde servicerammen og anlægsbudgettet.

Konklusion, økonomisk status

Byrådet afholdt den 19. juni et temamøde om Budget 2024. På mødet fik byrådet en orientering om, at budget 2024 inkl. økonomiaftalen samlet set er under pres, og det forventes kun at være begrænset mulighed for at igangsætte ny drift og/eller anlæg. Økonomiaftalen er nu indarbejdet og meldingen er den at kommunes økonomi er kommet under yderligere pres idet det er en negativ kassebeholdning på 365 mio. kr. i 2027 og der er en stigende strukturel ubalance ud over årene.

Tabellerne herunder viser måltallene som de så ud ved vedtagelse af budget 2023-26 i oktober 2022, samt hvordan måltallene ser ud til 1. behandlingen af budget 2024-27.

Budgetaftale 2023-26

Mål nr.	Målbeskrivelse	2024	2025	2026	2027
1	Strukturel balance, ordinær drift (-256/-226) - = overskud	-180	-245	-220	-220
2	Strukturel balance, skattefinansieret resultat (-56) - = overs.	111	10	-75	-75
3	Ultimo kassebeholdning (0) + = positiv	236	109	37	-35
4	Gennemsnitlig kassebeholdning (400) + = positiv	631	460	362	290

Teknisk Budget 2024-27 til 1. behandling

Mål nr.	Målbeskrivelse	2024	2025	2026	2027
1	Strukturel balance, ordinær drift (-256/-226) - = overskud	-202	-197	-152	-95
2	Strukturel balance, skattefinansieret resultat (-56) - = overs.	150	34	13	53
3	Ultimo kassebeholdning (0) + = positiv	92	-55	-217	-365
4	Gennemsnitlig kassebeholdning (400) + = positiv	643	443	288	133

Grøn felt = måltal holdes. Rød felt = måltal holdes ikke. Gul felt = måltal holdes næsten

Det økonomiske grundlag for budget 2024-27 kan sammenfattes i følgende punkter, idet der henvises til måltallene i kommunens økonomiske politik:

- Kommunen har et budgetgrundlag, hvor overskuddet på den ordinære drift i 2024-27 er væsentligt under måltallene i den økonomiske politik. Driftsoverskuddet i 2024-27 giver således ingen råderum til at igangsætte nye driftsinitiativer i forbindelse med de kommende budgetforhandlinger. Budgetforslaget opererer med en negativ kassebeholdning på 365 mio. kr. i 2027, der er således behov for at beslutte effektivisering og /eller besparelser for at sikre en positiv kassebeholdning. Der ligger dog en finansiell reservation på 20 mio. kr. årligt i det tekniske budget for 2025-27, som byrådet har reserveret til at imødegå et stigende udgiftspres på familieområdet og voksenhandicapområdet.

For at skabe driftsbalance i det tekniske budget, skal der i grove træk "findes" yderligere 50 mio. kr. i hvert af årene 2024/2025 og 100 mio. kr. i hvert af årene 2026/2027. Det svarer til ca. hhv. 1,0% og 2,0% af driftsudgifterne.

- Budgetforslaget indeholder et niveau for det skattefinansierede anlæg inkl. udgifter til jordforsyning, der for budgetperioden samlet set ligger over måltallet. Det lave overskud på den ordinære drift betyder, at der samlet set over hele budgetperioden ikke er tilstrækkeligt overskud til at finansiere et anlægsprogram på 170 mio. kr. om året samtidig med at der afdrages på den skattefinansierede gæld. Det skattefinansierede resultatet ligger væsentlig under de fastlagte måltal i hele budgetperioden 2024-27.
- Budgetforslaget indeholder en udisponeret anlægspulje til nye anlægsinvesteringer på 5 mio. kr. i 2027. Puljen vil kunne disponeres inden for de likviditetsmæssige rammer. Puljen henstår til de politiske forhandlinger i september. Fra den 8-årige investeringsoversigt er der et restbudget på 60 mio. kr. i 2026/27.
- Esbjerg Kommune går ind i den kommende budgetperiode med en fornuftig likviditet på 354 mio. kr. primo 2024. Med et kasseforbrug i 2024 på 263 mio. kr. og 147 mio. kr. i 2025 er denne beholdning imidlertid allerede langt brugt ultimo 2025, hvor beholdningen er – 55 mio. kr. Yderligere forbrug i 2026 og 2027 medfører, at den budgetterede ultimo kassebeholdning i 2027 er -365 mio. kr. og dermed ligger betragtelig under måltallet. Der budgetteres således med et stort forbrug af kassen i budgetperioden. For at opretholde et uændret service- og anlægsniveau frem mod 2027 vil der være et kasseforbrug på 720 mio. kr. fra primo 2024 til ultimo 2027.
- Den vejledende serviceramme for Esbjerg Kommune i 2024 udgør 6.050 mio. kr. I budgetforslaget udgør kommunens serviceudgifter 6.005 mio. kr. Der er således en ledig ramme på 45 mio. kr. i 2024, men der er som beskrevet ikke likviditet til at øge serviceudgifterne.
- Det bemærkes, at de afledte konsekvenser af en ændret demografi ikke er indarbejdet i budgetforslaget. I lighed med tidligere år drøftes disse konsekvenser først i forbindelse med de kommende budgetforhandlinger.
- Budgetforslaget opererer med et uændret beskatningsniveau i 2024 for skat og grundskyld.

Økonomisk status

Kommentarer til hovedtallene i budgetforslaget

I nedenstående tabel findes hovedtallene i budgetforslaget via en oversigt over den strukturelle balance. De enkelte punkter uddybes i noter efterfølgende.

Tablet 1: Strukturel balance med noter, Budgetforslag 2024-27

Positive tal angiver udgifter Negative tal (-) angiver indtægter	I mio. kr.	Budget 2024	-----Budgetoverslag ----- 2025 2026 2027		
SKATTEFINANSIERET					
Indtægter					
Generel udligning og tilskud		-2.246,7	-2.379,8	-2.527,4	-2.638,1
Tilskud til styrkelse af likviditet		-105,4	-105,4	-105,4	-105,4
Skatter		-6.509,6	-6.716,9	-6.967,7	-7.275,9
Indtægter i alt		-8.861,7	-9.202,1	-9.600,4	-10.019,4
Driftsudgifter, netto					
Serviceammen (serviceudgifter) - rammebelagt		6.005,0	5.941,7	5.958,4	5.979,2
Overførselsudgifter - ikke rammebelagt		2.097,7	2.095,8	2.094,8	2.094,8
Medfinansiering af sundhedsvæsen - ikke rammebelagt		567,3	567,3	567,3	567,3
I alt		8.670,0	8.604,9	8.620,5	8.641,3
Pris- og lønstigning		0	408,5	838,2	1.290,9
Nettorenter		-10,0	-8,6	-10,0	-8,1
Driftsudgifter i alt		8.660,1	9.004,7	9.448,7	9.924,0
STRUKTUREL BALANCE, ordinær drift (+ = underskud)		-201,6	-197,4	-151,7	-95,3
Skattefinansieret anlæg					
Anlægsudgifter, skattefinansieret		263,9	164,7	170,2	160,8
Kommunal grundkapital, ældreboliger		0,3	4,6	0,0	0,0
I alt		264,2	169,2	170,2	160,8
Jordforsyning					
Salg af jord		-73,7	-48,5	-83,9	-90,7
Køb af jord og byggemodningsarbejder		160,7	110,9	78,0	77,9
I alt		87,0	62,4	-5,9	-12,8
Pris- og lønstigning		0	0	0	0
Skattefinansieret anlæg, i alt		351,2	231,6	164,2	148,0
STRUKTUREL BALANCE, incl. anlæg (+ = underskud)		149,6	34,3	12,5	52,7
FORBRUGERFINANSIERET					
Forsyningen					
Drift (indtægter - udgifter)		28,8	-7,5	-5,1	-5,1
Anlæg (indtægter - udgifter)		0	0	0	0
Pris- og lønstigning		0	0	0	0
Forsyningen i alt		28,8	-7,5	-5,1	-5,1
Ældreboliger - forbrugerfinansiering					
Drift (indtægter - udgifter)		-48,0	-47,9	-47,9	-48,0
Ydelse på lån		46,9	46,7	48,4	49,2
Låneoptagelse, byggekreditter		-2,2	-40,6	0,0	0,0
Anlæg ældreboliger, netto		2,7	41,1	0,0	0,0
Pris- og lønstigning		0	0	0	0
Ældreboliger i alt		-0,5	-0,7	0,6	1
Resultat af det forbrugerfinansierede område		28,2	-8,2	-4,5	-3,8
Finansiering					
Finansforskydninger		1,0	1,0	1,0	1,0
Finanstilskud		21,4	21,7	-0,7	0,9
Låneoptagelse		-136,3	-21,9	-13,6	-15,3
Afdrag på lån		198,7	100,2	102,6	92,5
Finansiell reserve til konkrete indsatsområder		0,0	20,0	64,8	20,0
Finansiering i alt		84,8	121,0	154,1	99,2
Kasseforbrug		262,7	147,1	162,1	148,1
Primo beholdning		354,5	91,8	-55,3	-217,4
Kasseforbrug jv. ovenfor		-262,7	-147,1	-162,1	-148,1
Ultimo beholdning		91,8	-55,3	-217,4	-365,4

Note 1 Generelle tilskud og udligning

Generelle tilskud

Staten understøtter kommunernes økonomi via årets økonomiaftale, hvor kommunerne tildeles et bloktilskud inkl. et balancetilskud, der er udtryk for det bloktilskud, som kommunerne tildeles for at afbalancere den samlede økonomi. I 2024 modtager Esbjerg Kommune 2.352 mio. kr. i tilskud og udligning.

Opdatering af socioøkonomisk og demografisk udgiftsbehov bloktilskuddet

Det samlede udgiftsbehov består af et demografisk udgiftsbehov som beregningsmæssigt udgør 67 pct. af det samlede udgiftsbehov og et socioøkonomiske udgiftsbehov som udgør de resterende 33 pct. Opdatering af udgiftsbehovet medfører netto, at Esbjerg Kommune modtager 43 mio. kr. mere i udligning af udgiftsbehov over budgetperioden.

Det demografiske udgiftsbehov beregnes ud fra enhedsbeløb for de forskellige aldersgrupper og kommunens indbyggere i disse aldersgrupper. Hertil kommer eventuelt et beregnet udgiftsbehov hvis kommunen har tilbagegang i indbyggertallet - set over 5 års perioder. Esbjerg Kommune har haft tilbagegang i indbyggertallet i perioderne 2016-2021, 2017-2022 og 2018-2023 og via det beregnede udgiftsbehov modtager kommunen netto 47 mio. kr. i tilskud herfra i 2024, eller godt 16 mio. kr. mere end ved budget 2023.

I 2019 var der 115.652 indbygger, og i befolkningsprognosen for 2023 forventes der 115.702 indbyggere i 2024, og dermed ikke et fald i indbyggertallet. Aktuelt er der pr. 30. juni 2023 115.778 indbyggere, og vi ligger derfor marginalt over prognosen. Det er naturligvis positivt, at der ikke længere er fald i indbyggertallet, men det medfører med en aktuelle befolkningsprognose, at det beregnede tilskud til fald i indbyggertallet, falder i overslagsårene og helt bortfalder i budget 2027. Samlet set koster opdatering af det demografiske udgiftsbehov 15 mio. kr.

De socioøkonomiske udgiftsbehov er i forhold til budget 2023-26 ændret marginalt. Fald i det socioøkonomiske udgiftsbehov for kommunen medfører et mindre udgiftsbehov og dermed alt andet lige en mindre nettoudligning. Andelen af de socioøkonomiske kriterier er "fastlåst" over budgetperioden, og da Esbjerg Kommune har forholdsmæssig færre indbygger hen over budgetperioden, bliver det beregnede udgiftsbehov pr. indbygger større og større, og det medfører netto en beregnet gevinst over budgetperioden med 58 mio. kr.

I økonomiaftalen er der i øvrigt sket bloktilskudsreguleringer vedr. lånepuljer, pris- og lønskøn, anlægsniveau budgetgaranti, renter m.v.

Note 2 Tilskud til styrkelse af likviditeten (Finansieringstilskud)

Finansieringstilskud

Den seneste udlignings- og tilskudsmodel gjorde det midlertidige likviditetstilskud på 3,5 mia. kr. permanent. Dermed er der skabt sikkerhed om budgettering af likviditetstilskuddet. Fordelingen sker efter fastholdte parametre, dog med opdateret udvikling i kommunernes befolkningsandel. Det indebærer, at Esbjerg Kommune får ca. 105 mio. kr. pr. år.

Note 3 Skatter

I budgetforslaget forudsættes, at indkomstskat er budgetteret med statsgaranti for udskrivningsgrundlaget i 2024 og en beregnet skattegaranti i overslagsårene. Der er udmeldt en statsgaranti på baggrund af maj-afregningen for 2021. Beregningen for 2025-27 er gennemført med KL's skøn for udvikling i udskrivningsgrundlaget for Esbjerg Kommune og den vedtagne befolkningsprognose for 2023. I 2024 er der budgetteret med, at kommunen opkræver skatter for 6.510 mio. kr.

Skatteprocenter

Der er budgetteret med uændrede skatteprocenter:

- Indkomstskatteprocent på 25,8
- Grundskyldspromille på 25,29

Skatter udgør langt størstedelen af kommunens indtægter med et samlet provenu på 6.510 mio. kr. i 2024 fordelt på følgende skattetyper:

Tablet 2: Oversigt over budgetterede skatter

Indkomstskat i alt og andre skattearter

mio. kr. i løbende priser	2024	2025	2026	2027
Indkomstskat	-5.902,6	-6.136,5	-6.404,1	-6.714,0
Det skrå skatteloft	9,2	9,5	9,7	10,0
Grundskyld	-418,9	-413,0	-398,1	-398,1
Dækningsafgift af offentlige ejendomme	-8,1	-8,3	-8,5	-8,6
Øvrige skatter	-27,9	-19,3	-19,4	-19,4
Selskabsskat	-161,3	-149,3	-147,3	-145,8
I alt	-6.509,6	-6.716,9	-6.967,7	-7.275,9

Skatterne giver netto et mindre tab i 2024 på 3,6 mio. kr. i forhold til kommunens forholdsmæssige andel af indtægterne på skatteområdet, og budget 2023-26. Tabet kan primært henføres til forholdsmæssige tilbagegang i indbyggertallet. I årene 2025-27 er der beregningsmæssige tab i niveauet 41 mio. kr. til 61 mio. kr. årligt.

Indkomstskatterne, grundskyld og udligning af beskatningsgrundlaget er de primære årsager til at indtægterne i Esbjerg Kommune ikke kan følge med indtægterne på landsplan, og dermed et beregnet tab, når der tages hensyn til virkningerne på bloktilskuddet.

Tablet 3: Tab/gevinst på forskellige skattetyper

Løbende priser, mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Indkomstskatter	6,2	15,6	36,0	43,6
Grundskyld	-31,4	-34,8	-41,0	-39,8
Udligning af beskatningsgrundlag	38,9	37,7	47,4	51,7
Netto	13,7	18,5	42,4	55,5
Afregning tidligere år	0,0	18,2	12,1	0,0
Selskabsskat	-4,2	3,0	4,8	4,6
Andre ejendomsskatter	-1,2	-3,0	-4,9	-4,8
Det skrå skatteloft	0,3	0,2	0,2	0,4
Øvrige skatter	-5,0	4,3	4,4	5,6
Samlet tab/gevinst	3,6	41,2	59,0	61,3

Ændringer siden sidste års budgetlægning beskrevet for de enkelte skattearter herunder:

Indkomstskat

Esbjerg Kommunes garanti for 2024 er forbedret i forhold til den beregnede garanti ved budget 2023-26 med 192,4 mio. kr. For 2025-27 er indtægterne øget med hhv. 289,5 mio. kr., 378,8 mio. kr. og 688,7 mio. kr. i forhold til budget 2023-26. Den primære årsag er, at kommunernes udskrivningsgrundlag er steget noget mere end forventet ved budget 2023.

Kommunerne kompenseres under ét for ændringer i indkomstskatterne og i forhold til Esbjerg Kommunes forholdsmæssige andel af ændringerne, så er der uagtet ovenstående merindtægter i tabel 2 et beregnet tab i 2024 på 6,2 mio. kr., i 2025 er tabet 15,6 mio. kr., i 2026 er tabet 36 mio. kr., og tabet er 43,6 mio. kr. i 2027 jfr. tabel 3

Tabet på indkomstskatter kan primært tilskrives det forholdsmæssige fald i indbyggertallet i Esbjerg Kommune. Indkomstskatterne indgår i beskatningsgrundlaget, og derfor bliver gevinsten /tabet udlignet med op til 75 pct. jfr. nedenstående.

Grundskyld

Provenuet for grundskyld i Esbjerg Kommune udgør ca. 1,4 pct. af landets grundskyld, og da kommunens forholdsmæssige indbyggertal udgør knap 2,0 pct. er det negativt for Esbjerg Kommune, når provenuet herfra er stigende. Ved budget 2024-27 er provenuet faldende i forhold til budget 2023-26, og det giver en gevinst på 31,4 mio. kr. i 2024 og tilsvarende en gevinst i overslagsårene på 34,8 mio. kr. til 41 mio. kr. Grundskylden indgår i beskatningsgrundlaget, og derfor bliver gevinsten /tabet udlignet med op til 75 pct. jfr. nedenstående.

Udligning af beskatningsgrundlaget

Udskrivningsgrundlaget og en andel af grundskyldsværdierne udgør beskatningsgrundlaget for kommunerne. I forhold til dette foretages der en mellemkommunal udligning af beskatningsgrundlaget pr. indbygger i kommunen i forhold til det gennemsnitlige beskatningsgrundlag i på landsplan. Esbjerg Kommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger ligger under landets beskatningsgrundlag pr. indbygger, og af denne forskel modtager Esbjerg Kommune 75 % i udligning af beskatningsgrundlag.

Alt andet lige medfører fald i indkomstskatterne øget udligning, og tilsvarende vil stigning i grundskyld medføre mindre udligning. Det forholdsvise fald i indbyggertallet i forhold til landet, medfører imidlertid, at beskatningsgrundlaget pr. indbygger stiger, og derfor modtager Esbjerg Kommune væsentligt mindre i udligning af beskatningsgrundlag. Ved budget 2023-2026 var Esbjerg Kommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger i 2024 4.086 kr. under landsgennemsnittet, og ved budget 2024-2027 er den i 2024 nu kun 3.602 kr. under landsgennemsnittet. Udligningen for 2024 falder derfor med 75 pct. af forskellen på 484 kr. pr. indbygger, eller i alt med 42 mio. kr. Tilsvarende medfører fald i indbyggertallet i overslagsårene, at beskatningsgrundlaget pr. indbygger stiger og dermed et fald i udligning af beskatningsgrundlaget med ca. 40-50 mio. kr. pr. år.

Dækningsafgift af offentlige ejendomme

Der er et marginalt fald i indtægterne fra andre ejendomsskatter i Esbjerg Kommune i forhold til budget 2023-26. Grundet nye ejendomsvurderinger forventes dækningsafgiften fra forretningsejendomme at stige på landsplan, og derfor stiger provenuet i balanceberegningen for 2024-27 i forhold til balanceberegningen fra budget 2023-26. Samlet set er dette negativt for Esbjerg Kommune. For at imødegå de udligningsmæssige konsekvenser heraf, er det indgået aftale om, at kommunerne ydes et kompensations-tilskud for nettotabet som følge af ændring i dækningsafgiften.

Kompensationstilskuddet er udmeldt fra ministeriet i tabellerne til 2024. Det samlede merprovenu er 724 mio. kr., som er blevet modregnet i bloktilskuddet. Kommunen modtager derfor et tilskud på 14,1 mio. kr. til kompensation for det manglende bloktilskud.

Øvrige skatter

I balanceberegningen øges dødsboskatter og professorskatten svagt. Esbjerg Kommune har en relativ stor afregning af dødsboskat i 2024, og derfor er der en samlet gevinst på 5,0 mio. kr. Indtægterne fra dødsboskat er for årene 2025-27 fastholdt på normale niveau, og professorskatterne på ca. 15-16 mio. kr. er ikke justeret, da niveauet svarer rimeligt til seneste kendte afregning fra regnskab 2022.

I forhold til niveauet fra 2023-26 bidrager de 2 skatteposter samlet set negativt til budget 2024-27.

Selskabsskat

Selskabsskatten afregnes tre år bagud, så provenuet fra selskabsskat for indkomst året 2021 afregnes i 2024. Derfor er provenuet for kommunernes andel af selskabsskatten i

2024-2027 baseret på tal for selskabsskatten i 2021 og statens skøn over vækst i selskabsskatterne i 2022-2024.

Selskabsskatterne for 2021 afregnes endeligt i 2024, og på landsplan har der været en stigning heri på ca. 0,9 mia. kr. i forhold til budget 2023. Derfor modtager kommunen ca. 17 mio. kr. mindre i bloktilskud.

Esbjerg Kommunes andel af selskabsskatter ligger erfaringsmæssigt under kommunens forholdsmæssige andel af befolkningstallet, og derfor er det "normalt" til ugunst for Esbjerg Kommune, når selskabsskatterne øges. Esbjergs andel af afregningen for 2021 som afregnes i 2024 udgør 1,16 pct. og er øget fra 1,10 pct. for afregningen for 2020 som bliver foretaget her i 2023. Netto medfører det at provenuet stiger med 22 mio. kr. i forhold til 2024 ved budget 2023, og dermed en nettogevinst på 5 mio. kr., før udligning af selskabsskatterne.

Dette medfører, at der samlet set er en mindre forbedring af budgettet for 2024 og – som sædvanlig når selskabsskatterne på landsplan stiger - et tab i 2025-27.

Note 4

Rammebelagte områder

Serviceudgifter (Rammebelagte områder)

Esbjerg Kommunes nettodriftsudgifter er opdelt i hhv. rammebelagte områder og ikke-rammebelagte områder. Rammebelagte områder er de store serviceområder som skoler, dagpasning, ældreområdet, handicapområdet, veje m.v. samt administration. De rammebelagte opgaveområder er omfattet af rammestyring, hvor det blandt andet forudsættes, at de vedtagne budgetter ikke overskrides i løbet af året. Esbjerg Kommunes rammebelagte områder er i overensstemmelse med Indenrigs- og boligministeriets definition af serviceområder.

Serviceramme

Servicerammen og nettoudgifterne på de rammebelagte områder er sammenlignet i nedenstående tabel.

Esbjerg Kommunes vejledende servicerramme udgør 6.050 mio. kr. i 2024. I budgetforslaget udgør kommunens serviceudgifter 6.005 mio. kr. Udgifterne ligger dermed 45 mio. kr. under den vejledende servicerramme, der er udmeldt fra KL for 2024.

Tablet 4: Oversigt over servicerrammen og serviceudgifter

2024-priser, mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Serviceramme 2024	6.050	6.050	6.050	6.050
Serviceudgifter (rammebelagte områder)	6.005	5.942	5.958	5.979
Rammeafvigelse (+ = ledig ramme)	45	108	92	71

Budgetændringer siden sidste års budgetlægning

De kommunale serviceudgifter (rammebelagte) tager udgangspunkt i budgetoverslagsårene i sidste års budget. Serviceudgifterne korrigeres som følge af nye pris- og lønskøn, byrådsbeslutninger og lovændringer. Servicerammen i overslagsårene kendes ikke, og derfor er beløbet for 2024 kopieret ud i overslagsårene. Ændrede udgifter som følge af kommunens seneste befolkningsprognose indgår som ændringsforslag til 2. behandlingen af budgettet.

Note 5

Overførelsesudgifter

Overførelsesudgifter (ikke-rammebelagte områder)

Overførelsesudgifter (ikke-rammebelagte områder) er primært områder som førtidspension, kontanthjælp, sygedagpenge og arbejdsmarkedsforanstaltninger, herunder forsikrede ledige m.v., hvor udgifterne er meget konjunkturfølsomme og lovregulerede, og derfor vanskelige for kommunen at påvirke. Med det nye udligningssystem blev beskæftigelsestilskuddet afskaffet, og udgifterne til de forsikrede ledige er nu omfattet af budgetgarantien.

Udgifterne på de ikke-rammebelagte områder på beskæftigelsesområdet har i kommunen gennem flere år vist en positiv tendens med faldende forholdsvise udgifter. Udgifterne ved regnskab 2021 udgjorde 2,13 pct. af landets samlede udgifter til overførselsindkomster. Budget 2023 blev vedtaget med et fald til 2,12 pct. og med yderligere fald til 2,09 pct. i overslagsårene. Ved regnskab 2022 udgør Esbjerg Kommunes andel af landets udgifter imidlertid 2,17 pct., og dermed en stigende andel igen. Uagtet dette er der lagt et relativt ambitiøst og optimistisk budget for 2024 med en andel af landets samlede udgifter på 2,10 pct. i såvel budget- som overslagsår.

I forhold til Esbjerg Kommunes andel af landets samlede udgifter i regnskab 2022, medfører det budgetlagte skøn med faldende andele, at området skal følges meget tæt i 2023/2024 med henblik på at analysere udviklingen og afledte økonomiske konsekvenser.

I økonomaftalen indgår et skøn for overførselsudgifterne i det kommende år, og KL indregner i deres balancetilskud et skøn over udviklingen i overslagsårene. Kommunerne kompenseres via bloktilskuddet for ændringer på de konjunkturfølsomme områder. I forhold til skønnet over udgifter fra budgetvedtagelsen 2023-26 er der en relativ stor stigning på 45 mia. kr. i landets samlede udgifter hertil for 2024-2027.

Alt andet lige vil stigende udgifter til området netto medføre større udgifter i Esbjerg Kommune, da vores forholdsmæssige andel af udgifterne overstiger den forholdsmæssige andel af indbyggertallet, som bloktilskuddet fordeles efter.

Samlet set medfører de stigende overførselsudgifter på landsplan med 45 mia. kr., og den relative mindre forøgelse af kommunens andel fra 2,09 til 2,10 pct., at Esbjerg Kommune beregningsmæssigt har et tab 101 mio. kr. på overførselsudgifterne i budget 2024-27 i forhold til budget 2023-26.

Kommunal medfinansiering af sundhedsudgifterne

Den kommunale medfinansiering af sundhedsudgifterne (KMF) har været præget af udsving og usikkerhed om datagrundlag. Regeringen har derfor besluttet at den løbende kommunal medfinansiering af sundhedsudgifterne fastfryses i 2024 på 2023-niveau. KL og Regeringen har aftalt at igangsætte et analysearbejde i efteråret 2022, der skal opstille mulige modeller for ændringer i ordningen.

Note 6

Pris- og lønfremskrivning

Esbjerg Kommune anvender KL's pris- og lønskøn. Budgetforslaget er i 2024 fremskrevet med KL's skøn pr. art fra juni måned 2023 for serviceudgifterne.

Tabel 5: KL's pris- og lønskøn i pct.

Pct.	2024	2025	2026	2027
Lønninger	4,07	5,10	5,10	5,10
Priser	4,26	4,26	4,26	4,26
Løn og priser	4,10	4,80	4,80	4,80

Note 7

Nettorenter

Kalkulationsrenten for budgetperioden er fastsat til 3,5 pct., for såvel budget- som overslagsår for de likvide midler. Fast forrentet gæld er budgetlagt med den faktiske rente. Resterende variabelt forrentede lån og nye lån er fastsat til 3,5 pct. som de likvide midler.

Note 8

Skattefinansierede anlægsbeløb

Kommunens anlægsbudget består primært af byggemodning og andre skattefinansierede investeringer samt investeringer i ældreboliger. De samlede investeringer fremgår af tabellen nedenfor.

Årets økonomaftale indeholder aftale om anlægsinvesteringer for 19,1 mia. kr. i 2024.

I Esbjerg Kommunes økonomiske politik er der fastsat en målsætning om et skattefinansieret anlægsniveau på 170 mio. kr. i 2024 og budgetoverslagsårene. (eks. grundkapital til ældreboliger).

I den økonomiske politik indgår der et måltal på en årlig pulje på 40 mio. kr. til brug for at skabe finansiering til investering i strategisk arealudvikling (jordkøb). I budgettet er der afsat 40 mio. kr. til jordkøb i hele budgetperioden. I 2024 er der budgetteret med budgetteret med en salgsindtægt fra jordsalget på 30 mio. kr. og fra 2025 og frem er der budgetteret med 40 mio. kr. i indtægt.

Tabel 6: Oversigt over Esbjerg Kommunes totale anlægsbudget

2024-priser mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Skattefinansierede anlæg	264,2	169,2	170,2	160,8
Jordforsyning	87,0	62,4	-5,9	-12,8
Skattefinansieret anlæg	351,2	231,6	164,2	148,0

Det samlede anlægsbudget er uddybet i oversigten over anlægsinvesteringer til budgetforslaget.

Note 9 Forsyningsvirksomheder
På området findes politikområdet Affald.

Note 10 Ældreboliger
På ældreboligområdet er der budgettet med de løbende nettodriftsindtægter fra huslejebetalinger på ca. 48 mio. kr., samt de løbende ydelser på lån vedr. ældreboligerne på tilsvarende niveau.

Note 11 Finansforskydninger, Finanstilskud og Finansiell reserve
Finansforskydninger udviser en udgift i 2024 på 1 mio. kr., mens Finanstilskud udviser en udgift på 21 mio. kr. i 2024, som primært kan henføres til grundkapitalindskud og kapitaltilførsel til almene boliger.

Esbjerg Kommune har løbende optaget stående lån til at finansiere det manglende provenu fra ejendomsskatterne siden indefrysningen i 2018. Lånene er optaget med udløb i 2024, da staten overtager området her. Staten overtager imidlertid ikke de indefrosne ejendomsskatter før forskellige efterreguleringer er faldet på plads, og det forventes tidligst at ske i 2026. Da lånene er optaget som stående lån med udløb i 2024, er der i budget 2024 indarbejdet at disse lån refinansieres. Principielt betragtes det som indfrielse/afdrag og ny lånoptagelse med 96 mio. kr.

Anlægsoversigt

Når staten overtager/køber Esbjerg Kommunens tilgodehavender for indefrosne ejendomsskatter, vil beløbet blive anvendt til at indfri dette lån på 96 mio. kr.

Finansiell reservation Budgettet indeholder en finansiell reservation på 20 mio. kr. om året fra 2025 og frem. Den finansielle reservation er afgrænset til at dække eventuelle økonomiske merudgifter på følgende 2 områder:

1. merudgifter på familieområdet - reservation på 8 mio. kr.
2. merudgifter på voksenhandicap området - reservation på 12 mio. kr.

Note 12 Lånoptagelse
Lånoptagelse Der er i 2024 budgetlagt en lånoptagelse på 136 mio.kr. Lånoptagelsen er budgetteret i henhold til lånebekendtgørelsen med 40 mio. kr., og hertil kommer ovenstående 96 mio. kr. På det skattefinansierede område kan der som tidligere bl.a. lånes til jordkøb, byfornyelse, forbedring af beboelsesejendomme. Lånerammen for årene 2024-27 er ikke udnyttet fuldt ud, idet der alene lånes til jordkøb overført fra tidligere lånerammer. Lån til

jordkøb skal indfries ved salg heraf, og vil derfor alene kunne anvendes til mellemfinansiering af købet, og der lånes derfor ikke længere hertil.

Lånepuljer

For 2024 er der i økonomiaftalen afsat en lånepulje på 200 mio. kr. på det ordinære anlægsområde. Puljen er målrettet kommuner i en økonomisk og likviditetsmæssig vanskelig situation. Esbjerg Kommune har en så god likviditet, at kommunen ikke forventes at kunne komme i betragtning. Puljen er derfor ikke søgt.

Til udvidelse af botilbudskapaciteten på det specialiserede socialområde er der som led i økonomiaftalen for 2024 afsat en lånepulje på 200 mio. kr. Esbjerg Kommune har ansøgt om 44 mio. kr. fra denne pulje til opførelse af 18 boliger med tilhørende servicearealer.

Note 13 Afdrag på lån

Afdrag er konsekvensrettet i forhold til den budgetterede lånoptagelse.

Afdrag

Kommunen har en samlet skattefinansieret langfristet gæld på 1,5 mia. kr., og heraf udgør de indefrosne feriepenge godt 350 mio. kr.

Nettoafragene (afdrag fratrukket nye lån) inkl. afregning af indefrosne feriepenge udgør årligt mellem 62 mio. og 88 mio. kr. i 2024-27, og ligger dermed over måltallet på 56 mio. kr. Måltallet er næsten overholdt i 2024 med en låneramme på 40 mio. kr., men de forholdsvis små lånoptagelser i 2025-27 på mellem 14-22 mio. kr., giver forholdsvis store nettoafrag.

Note 14 Kassebeholdning

Kassebeholdningen forventes at udgøre 355 mio. kr. primo januar 2024.

Markant kasseforbrug

Budgetforslaget resulterer i et kasseforbrug på 262 mio. kr. i 2024, 147 mio. kr. i 2025, i 2026 er kasseforbruget 162 mio. kr. og i 2027 148 mio. kr. For hele budgetperioden er der et samlet kasseforbrug på 720 mio. kr. Den budgetterede kassebeholdning ultimo 2027 forventes derfor at udgøre -365 mio. kr. I Budgetforslaget indgår derfor kassebeholdningen går i minus allerede i 2025 med -55 mio. kr.

Kassen går i minus i 2025

Tabel 7: Oversigt kassebeholdning og kasseforbrug

mio. kr.	2024	2025	2026	2027
Primo beholdning	354,5	91,8	-55,3	-217,4
Kasseforbrug jv. ovenfor	-262,7	-147,1	-162,1	-148,1
Ultimo beholdning	91,8	-55,3	-217,4	-365,4

4 Budgetforudsætninger

Aftalen mellem Regeringen og Kommunernes Landsforening om den kommunale økonomi er udgangspunktet for kommunernes budgetlægning. Aftalen betyder i hovedtræk:

- Servicerammen løftes med 2,4 milliarder kroner, men samtidig indeholder aftalen en besparelse på de kommunale og regionale udgifter til administration fra 2024. Besparelsen skal anvendes til at finansiere en ramme til løn og arbejdsvilkår i den offentlige velfærd. Heraf udgør kommunernes andel 0,7 mia. kr. i 2024 og hertil kommer indregnet besparelse på 0,3 mia. kr. vedrørende jobcentre til finansiering af Arne-pensionen. Dermed er det reelle løft på 1,4 milliarder kroner.
- Kommunernes anlægsinvesteringer udgør 19,1 mia. kr.
- Midtvejsregulering af overførselsudgifterne for 2023 på 5 mia. kr.
- Nyt skøn for pris og lønudviklingen i 2023-2024 inkl. overførelser på 3,9 pct.
- Lånepulje på 200 mio. kr. på det ordinære anlægsområde
- Betinget bloktilskud på 3 mia. kr. i budget vedrørende overholdelse af driftsrammen

Økonomiaftalen mellem Regeringen og Kommunernes Landsforening

- Betinget bloktilskud på 1 mia. kr. vedr. overholdelse af anlægsrammen i budgettet
- Tilskud til skattenedsættelse. Staten giver tilskud på provenutab på 90 pct. første og andet år, tredje år 80 pct. og fjerde år 75 pct. Der er afsat en ramme til nedsættelser af indkomstkatten på 35 mio. kr.
- Fra 2024 afregner staten budgetterede ejendomsskatter til kommunerne
- Den løbende kommunale medfinansiering af sundhedsudgifterne er fastfrosset til afregningsniveauet i 2023

Kommunens egne budgetforudsætninger

Budgetforslaget er ud over de centralt fastsatte bestemmelser reguleret for kommunens egne forudsætninger for budgetlægningen:

- KL's pris- og lønskøn pr. juni 2023 er anvendt uden reduktion i budgetoplægget
- De direkte konsekvenser af økonomiaftalen er indarbejdet i budgetforslaget. KL's tilsvarende vurdering af overslagsårene er ligeledes indarbejdet
- Der er budgetteret med uændrede skatteprocenter: Indkomstskatteprocent på 25,8 Grundskyldspromille på 25,29
- Det er forudsat i budgetforslaget, at indkomstskat er budgetteret med statsgaranti for udskrivningsgrundlaget i 2024 og en beregnet statsgaranti i overslagsårene.

Befolkningstallet forventes at stige

Kommunen udarbejder årligt en befolkningsprognose, som indgår i budgetgrundlaget. Befolkningsprognosen bruges bl.a. til planlægning på de store sektorområder (dagtilbud, skole og ældre). Prognosen blev godkendt af økonomiudvalget den 24. april 2023. Befolkningsprognosen for 2023-33 bygger på det aldersfordelte befolkningstal pr. 1. januar 2023, de historiske bevægelser i de seneste fem år samt kommunens byggemodningsplan. Befolkningsprognosens hovedtal kan ses i tabel 8.

Esbjerg Kommune har som alle andre kommuner oplevet en indvandring fra Ukraine i 2022 og 23 og den 1. januar 2023 boede der 567 ukrainske flygtninge i kommunen. Det er usikkert, hvornår de ukrainske flygtninge kan vende tilbage til Ukraine. I befolkningsprognosen antages det, at de ukrainske flygtninge bliver boende i Esbjerg Kommune indtil 2025, og at de derefter udvandrer jævnt fordelt over de efterfølgende 5 år. Fremgangsmåden er drøftet i 6-by regi og anvendes også af andre 6-by kommuner. Den gældende befolkningsprognose findes på kommunens hjemmeside: <https://www.esbjerg.dk/om-kommunen/fakta-om-kommunen/befolkningen-i-tal/befolkningsprognose>

Det faktiske befolkningstal var 1. januar 2023 115.758 personer. Befolkningstallet forventes ifølge prognosen at stige med ca. 1.000 personer i perioden 2023-33 til 116.776 borgere. Befolkningsprognosen for 2023-33 ligger lavere end sidste års prognose i de første år og derefter højere.

Tabel 8: Befolkningsprognose 2023-33

Befolkningsprognose 2023-33

Folketal pr. 1. januar

Alder	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
0-9 år	12.118	12.089	12.133	12.099	12.043	12.083	12.089	12.063	12.030	11.973	11.971
10-19 år	13.262	13.220	13.052	12.996	12.930	12.928	12.869	12.862	12.873	12.953	13.026
20-29 år	14.116	13.851	13.561	13.295	13.127	13.109	13.149	13.212	13.203	13.165	13.153
30-39 år	13.763	13.969	14.255	14.423	14.504	14.589	14.565	14.511	14.394	14.246	14.112
40-49 år	13.508	13.263	13.116	12.965	12.983	13.046	13.271	13.464	13.739	14.009	14.369
50-59 år	15.945	15.831	15.486	15.312	14.871	14.693	14.482	14.374	14.231	14.028	13.806
60-69 år	14.730	14.704	14.927	15.023	15.285	15.346	15.335	15.251	15.180	15.107	15.068
70-79 år	12.084	12.245	12.236	12.208	12.205	12.209	12.238	12.322	12.387	12.485	12.580
80-89 år	5.412	5.679	5.997	6.355	6.653	6.917	7.102	7.232	7.345	7.408	7.405
90+ år	820	851	895	948	991	1.042	1.097	1.126	1.163	1.218	1.287
Total	115.788	115.702	115.659	115.625	115.593	115.963	116.197	116.418	116.535	116.592	116.776

Udvalgte aldersgrupper

Alder	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
0 år	1.124	1.173	1.152	1.135	1.117	1.110	1.101	1.097	1.092	1.087	1.087
0-2 år	3.539	3.530	3.482	3.486	3.441	3.422	3.394	3.377	3.362	3.348	3.342
3-5 år	3.657	3.678	3.703	3.645	3.641	3.633	3.660	3.637	3.612	3.590	3.575
6-17 år	15.372	15.308	15.185	15.162	15.083	15.084	15.045	15.131	15.228	15.262	15.390
18-24 år	9.613	9.493	9.480	9.338	9.359	9.423	9.488	9.469	9.406	9.368	9.299
25-39 år	21.078	21.120	21.151	21.180	21.081	21.148	21.085	21.035	20.882	20.769	20.654
40-64 år	37.029	36.706	36.385	36.145	35.933	35.854	35.802	35.642	35.634	35.433	35.512
65-79 år	19.238	19.337	19.381	19.364	19.411	19.441	19.524	19.768	19.903	20.195	20.312
80+ år	6.232	6.529	6.892	7.303	7.644	7.959	8.199	8.358	8.508	8.627	8.692
Total	115.788	115.702	115.659	115.625	115.593	115.963	116.197	116.418	116.535	116.592	116.776

2023 er et statistal. Resten er prognosetal.

Pga. afrunding kan der forekomme differencer i rækker og kolonner.

Tabel 9: Budgetforslag til 1. behandling fordelt på udvalg

Fordeling af kommunens driftsøkonomi	Regnskab	Budget	Budget	Budget	Budget
	2022	2024	2025	2026	2027
Budget til 1. behandling	1.000 kr.	2024-priser			
Total	7.885.251,5	8.650.824,6	8.549.477,5	8.567.555,9	8.588.198,4
Rammebelagt total	5.554.563,8	6.004.996,9	5.941.746,2	5.958.420,4	5.979.159,1
Ikke-rammebelagt	2.330.687,7	2.645.827,7	2.607.731,3	2.609.135,5	2.609.039,3
Økonomiudvalget - rammebelagt	1.008.881,1	1.069.595,4	1.022.847,7	1.013.610,8	1.008.411,1
Økonomiudvalget - ikke-rammebelagt	2.188,3	4.660,6	3.749,7	2.746,3	2.636,9
Byudvikling	1.893	3.569	4.411	3.525	2.390
- Rammebelagt	1.779	3.059	3.801	2.906	1.880
- Ikke-rammebelagt	114	510	610	619	510
Brand og Redning	26.037	29.228	29.228	29.228	29.228
- Rammebelagt	26.037	29.228	29.228	29.228	29.228
- Ikke-rammebelagt	0	0	0	0	0
Politisk organisation	21.899	21.955	21.948	21.948	21.948
- Rammebelagt	21.899	21.955	21.948	21.948	21.948
- Ikke-rammebelagt	0	0	0	0	0
Administration	904.398	970.779	931.302	934.802	930.628
- Rammebelagt	902.324	966.628	928.162	932.675	928.501
- Ikke-rammebelagt	2.074	4.151	3.140	2.127	2.127
Erhverv og Turisme	56.843	48.725	39.709	26.854	26.854
- Rammebelagt	56.843	48.725	39.709	26.854	26.854
- Ikke-rammebelagt	0	0	0	0	0
Plan & Byudviklingsudvalget - rammebelagt	224.958,4	236.593,6	240.713,2	240.868,0	240.948,0
Plan & Byudviklingsudvalget - ikke-rammebelagt	-	-	-	-	-
Byfornyelse	3.506	4.437	4.203	4.203	4.203
- Rammebelagt	3.506	4.437	4.203	4.203	4.203
- Ikke-rammebelagt	0	0	0	0	0
Veje og grønne områder	200.182	218.913	223.267	223.422	223.502
- Rammebelagt	200.182	218.913	223.267	223.422	223.502
- Ikke-rammebelagt	0	0	0	0	0
Vinterforanstaltninger	12.497	13.724	13.724	13.724	13.724
- Rammebelagt	12.497	13.724	13.724	13.724	13.724
- Ikke-rammebelagt	0	0	0	0	0
Esbjerg Lufthavn	8.774	-480	-480	-480	-480
- Rammebelagt	8.774	-480	-480	-480	-480
- Ikke-rammebelagt	0	0	0	0	0
Klima & Miljøudvalget - ramme	36.369,0	69.459,6	63.573,1	63.679,8	63.608,6
Klima & Miljøudvalget - hvile i sig selv	-14.707,3	28.785,3	-7.490,8	-5.083,2	-5.070,0
Byggeri, vedligehold og energi	22.357	44.669	44.742	44.793	44.722
- Rammebelagt	22.323	44.669	44.742	44.793	44.722
- Ikke-rammebelagt	34	0	0	0	0
Miljø	14.046	24.791	18.831	18.887	18.887
- Rammebelagt	14.046	24.791	18.831	18.887	18.887
- Ikke-rammebelagt	0	0	0	0	0
Affald	-14.741	28.785	-7.491	-5.083	-5.070
- Hvile i sig selv	-14.741	28.785	-7.491	-5.083	-5.070
Social & Arbejdsmarkedsudvalget - rammebelagt	1.125.807,0	1.134.998,9	1.102.485,7	1.102.485,1	1.102.484,9
Social & Arbejdsmarkedsudvalget - ikke-rammebelagt	1.873.035,6	2.091.819,6	2.091.596,2	2.091.596,2	2.091.596,2
Sociale ydelser	840.247	931.673	931.673	931.673	931.673
- Rammebelagt	10.230	13.373	13.374	13.374	13.374
- Ikke-rammebelagt	830.017	918.300	918.300	918.300	918.300
Voksen	594.552	580.253	562.907	562.907	562.907
- Rammebelagt	634.611	613.702	596.357	596.356	596.356
- Ikke-rammebelagt	-40.059	-33.450	-33.450	-33.450	-33.450
Arbejdsmarked	1.147.621	1.292.620	1.292.703	1.292.703	1.292.703
- Rammebelagt	49.200	52.093	52.399	52.399	52.399
- Ikke-rammebelagt	1.098.421	1.240.528	1.240.304	1.240.304	1.240.304
Familie	416.423	422.272	406.798	406.798	406.798
- Rammebelagt	431.766	455.831	440.357	440.356	440.356
- Ikke-rammebelagt	-15.343	-33.558	-33.558	-33.558	-33.558
Børn & Familieudvalget - rammebelagt	1.679.755,8	1.850.845,4	1.842.985,4	1.841.425,2	1.841.452,9
Børn & Familieudvalget - ikke-rammebelagt	7.569,7	8.307,7	8.307,7	8.307,7	8.307,7
Skole	1.092.986	1.171.166	1.162.013	1.159.360	1.159.360
- Rammebelagt	1.085.416	1.162.859	1.153.706	1.151.053	1.151.053
- Ikke-rammebelagt	7.570	8.308	8.308	8.308	8.308
Dagtilbud	551.847	640.287	643.149	644.242	644.269
- Rammebelagt	551.847	640.287	643.149	644.242	644.269
- Ikke-rammebelagt	0	0	0	0	0
Pædagogik	42.493	47.700	46.131	46.131	46.131
- Rammebelagt	42.493	47.700	46.131	46.131	46.131
- Ikke-rammebelagt	0	0	0	0	0
Kultur & Fritidsudvalget - rammebelagt	207.389,6	225.886,9	224.364,2	223.870,5	223.376,8
Kultur & Fritidsudvalget - ikke-rammebelagt	1.449,5	1.584,6	1.584,6	1.584,6	1.584,6
Fritid	71.978	83.288	82.011	81.500	81.506
- Rammebelagt	70.529	81.704	80.426	79.916	79.922
- Ikke-rammebelagt	1.450	1.585	1.585	1.585	1.585
Skolefritidstilbud og SSP	0	0	0	0	0
- Rammebelagt	0	0	0	0	0
- Ikke-rammebelagt	0	0	0	0	0
Kultur	136.861	144.183	143.938	143.955	143.455
- Rammebelagt	136.861	144.183	143.938	143.955	143.455
- Ikke-rammebelagt	0	0	0	0	0
Sundhed & Omsorgsudvalget - rammebelagt	1.271.402,9	1.417.617,1	1.444.776,9	1.472.481,0	1.498.876,8
Sundhed & Omsorgsudvalget - ikke-rammebelagt	461.151,8	510.669,9	509.983,9	509.983,9	509.983,9
Omsorg og Pleje	1.180.888	1.321.517	1.347.114	1.374.818	1.401.214
- Rammebelagt	1.199.816	1.329.643	1.355.927	1.383.631	1.410.027
- Ikke-rammebelagt	-18.927	-8.127	-8.813	-8.813	-8.813
Sundhed og kommunal medfinansiering	609.488	657.594	657.620	657.620	657.620
- Rammebelagt	74.291	90.303	90.329	90.329	90.329
- Ikke-rammebelagt	535.196	567.291	567.291	567.291	567.291
Kommunal boligforsyning	-57.821	-50.824	-49.974	-49.974	-49.974
- Rammebelagt	-2.704	-2.329	-1.479	-1.479	-1.479
- Ikke-rammebelagt	-55.117	-48.495	-48.495	-48.495	-48.495